

Handläggare
Maria Sköld
Telefon: 08-508 25 203

Till
Socialnämnden
2021-08-31

Uppdatering av stadens stödmaterial kring barnrättsperspektivet med särskilt fokus på barns rätt till utbildning

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner det uppdaterade stöd materialet för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten

Fredrik Jurdell
socialdirektör

Veronica Carstorp Wolgast
biträdande förvaltningschef

Sammanfattning

Utifrån uppdrag i budget 2021 har ett förslag till uppdatering av *Stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten* tagits fram med särskilt fokus på barns rätt till utbildning. Stöd materialet är riktat till samtliga verksamhetsområden inom socialtjänsten och utgör en bas för arbetet med barnrättsperspektivet. Stöd materialet utgår från *Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022*. I arbetet med det ursprungliga materialet 2017 lämnade chefer från stadsdelsförvaltningarna och stadens barnombudsman synpunkter och inspel som togs tillvara. Det ursprungliga stöd materialet bestod av tre kapitel: *Barnets rätt till delaktighet*, *Att beakta barnets bästa* och *Samverkan*. Det ingick även en bilaga med goda exempel från Stockholms stad. I den uppdaterade versionen har ytterligare ett kapitel tillkommit: *Skolan som skyddsfaktor*. Övrigt innehåll har uppdaterats. För att göra stöd materialet mindre känsligt för förändringar inom stadsdelsförvaltningarna eller andra verksamheter i staden har verksamhetsnära exempel vävts in i texten i stället för att finnas separat. Tjänsteutlåtandets bilaga *Underlag till uppdaterat Stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten* redogör för befintlig text i stöd materialet som har uppdaterats samt helt nyttillkommen text.

Bakgrund

I Stockholms stads budget för 2017 fick socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att:

- *Etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad.*
- *Etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad.*
- *Barn- och föräldraperspektivet i missbruks- och beroendevården ska fortsätta att utvecklas.*

Utifrån ovanstående uppdrag togs ett förslag till stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten fram. Materialet trycktes upp och spreds i stadsdelsförvaltningarnas alla olika verksamheter och har sedan 2018 utgjort ett stöd i stadsdelsförvaltningarnas lokala arbete med att implementera barnrättsperspektivet.

I Stockholms stads budget för 2021 fick socialnämnden i uppdrag att uppdatera stadens stödmaterial kring barnrättsperspektivet med särskilt fokus på barns rätt till utbildning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialförvaltningens avdelning för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 25 augusti 2021. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 26 augusti 2021.

Ärendet

Uppdragets genomförande

Det ursprungliga stödmaterialiet för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten bestod av tre huvuddelar: *Barnets rätt till delaktighet, Att beakta barnets bästa* och *Samverkan*. I den uppdaterade versionen tillkommer kapitlet *Skolan som skyddsfaktor*.

Det ursprungliga materialet arbetades fram av en arbetsgrupp inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Arbetsgruppen genomförde med hjälp av enhetschefer och biträdande chefer från stadsdelsförvaltningarna en behovsinventering och inhämtade synpunkter från verksamheterna. Synpunkter på materialet

inhämtades även från stadens barnombudsman och barnrättsorganisationen *Maskrosbarn*.

I arbetet med det uppdaterade stödmaterialet har socialtjänstens nätverk för barnrättssamordnare, där representanter från samtliga stadsdelsförvaltningar bjuds in att delta, getts möjlighet att lämna synpunkter och komma med förslag inför arbetet med att uppdatera materialet. I barnrättssamordnarnätverket deltar även representanter från kompetenscenter vuxna som också kommit med synpunkter och förslag i arbetet. Stadens barnombudsman ingår också i nätverket och har tagit del av och bidragit med synpunkter kring det nytillkomna kapitlet. En dialog har även förts med medarbetare inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor som arbetar med frågor som rör barn som anhöriga, stabilisering av skolgång i samband med placering och skolsocialt stöd.

För att levandegöra det nytillkomna kapitlet om barns rätt till utbildning och skolan som skyddsfaktor har två intervjuer genomförts med personer som med stort engagemang arbetar i skola med att säkerställa barns rätt till utbildning. Aktuella huvudmän, Utbildningsförvaltningen i Stockholms stad och Statens institutionsstyrelse har getts möjlighet att lämna synpunkter på dessa delar av materialet.

Innehåll i stödmaterialet för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten

Utgångspunkten för stödmaterialet är *Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022*.

Stödmaterialet är riktat till samtliga verksamhetsområden inom socialtjänsten och har sedan 2018 utgjort en bas för socialtjänstens arbete med barnrättsperspektivet. Ambitionen med detta material är att ta ytterligare ett steg mot en barnrättsbaserad och familjeorienterad socialtjänst i Stockholms stad. Barnkonventionen har sedan det ursprungliga stödmaterialet tillkom blivit en del av svensk lagstiftning. Sedan 2018 har stadens socialtjänst genomfört ett omfattande arbete för att i allt större utsträckning uppmärksamma barns rättigheter i vuxenhandläggning och barns rätt till delaktighet och inflytande i frågor som berör dem.

I det ursprungliga stödmaterialet fanns en bilaga med goda exempel från Stockholms stad i syfte att tjäna som inspiration i arbetet med barnrättsperspektivet. Vid en genomgång av dessa exempel framkom att vissa exempel inte längre var aktuella eller att de medarbetare som lyfts fram i olika exempel inte längre arbetar i

stadsdelsförvaltningen eller inom aktuell verksamhet. Många exempel bedömdes heller inte längre vara kopplade till just den specifika stadsdelsförvaltningen då verktyg och arbetssätt spridits sig i staden och tillämpas av fler verksamheter. Efter nogsamt övervägande beslutades att låta bilagan med exempel utgå i den uppdaterade versionen då även nya exempel med tiden blir inaktuella. Istället har goda exempel och tips på arbetssätt vävts in i texten utan koppling till någon specifik stadsdelsförvaltning.

För ytterligare om innehållet, se *Underlag till uppdaterat stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten* i bilagan.

Implementering

Det uppdaterade stödmaterialet kommer innan lansering att genomgå en korrekturläsning inklusive klarspråk samt få en ny layout med en tydlig Stockholms stadsprofil, men med bibehållet format för att kännas igen i verksamheterna. Planeringen är att materialet ska lanseras och spridas i samband med socialtjänstens barnrättsvecka under vecka 41. Veckan kommer att beröra aktuella barnrättsfrågor kopplat till socialtjänstens alla olika verksamhetsområden och till samverkan mellan verksamheter.

Jämställdhetsanalys

Uppdraget rör alla barn och betonar barns rätt till delaktighet och att få sina rättigheter tillgodosedda oavsett kön och upplevd könsidentitet.

Barnperspektiv

Uppdraget handlar om att stödja socialtjänstens arbete med att fortsatt utveckla bedömningar av barnets bästa samt barns rätt till delaktighet och inflytande i frågor som berör dem. När förutsättningar för barns delaktighet skapas ökar också möjligheterna att barns övriga rättigheter tillgodoses, både på individ- och på gruppnivå. Denna uppdaterade upplaga betonar särskilt barns rätt till utbildning utifrån kunskap om att en fungerande skolgång utgör en viktig skyddsfaktor i barns liv är och borgar för att flera av barns rättigheter tillgodoses.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner det uppdaterade stödmaterialet för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten.

Bilagor

Underlag till uppdaterat Stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten